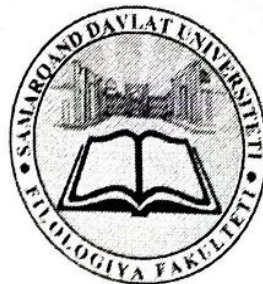

ВАЗОРАТИ ТАЪЛИМИ ОЛЙ, ФАН
ВА ИНОВАТСИЯҲОИ
РЕСПУБЛИКАИ ЎЗБЕКИСТОН
ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ
САМАРҚАНД БА НОМИ ШАРОФ
РАШИДОВ

Ба рўйхат гирифта шуд:

№ ДБ-60230100-3.10

«2» 10 соли 2024

ТАСЛИК МЕНАМОЯМ

Ректори ДД

Р.И. Халмуродов

соли 2024

ДАСТУРИ ТАЪЛИМИЙ
аз фанни
НАЗМ ВА НАСРИ АДАБИЁТИ БАЧАҒОН

Соҳаи дониш:	200 000	- Соҳаи санъат ва фанҳои гуманитарӣ
Соҳаи таълим:	230 000	-Забонҳо
Равиши таълим:	60230100	-Филология ва омӯзиши забонҳо (забони тоҷикӣ)

Фан/Коди модул TF2604		Соли хониши 2026-2027	Семестр 6	ECTS-Кредитҳо 4	
Фан/ Намуди фан: Интихобӣ		Забони таълим Тоҷикӣ		Ҳаҷми соатҳои ҳафтаина дарс 4	
1	Номи фан	Машғулоти аудитори (соат)		Таълими мустақил (соат)	Ҷамъи сарборӣ (соат)
	Назм ва насри адабиёти бачагон	48		72	120

Мақсад фан (МФ)	
МФ1	I. МАЗМУНИ ФАН Омӯзиши фанни «Назм ва насри адабиёти бачагон» барои толибилмони бакалавриятҳои шӯъбаи рӯзонаи факултети филологӣ муқаррар гардидааст. Тавассути фанни мазкур муҳимтарин масъалаҳои адабиёти хурдсолон ва асосҳои илмию назарии он, ҳамчунин роҳҳои таҳлили мавзӯҳои мухталифи осори ба бачагон бахшидаи адибон муайян карда мешавад.
	Инкишофи тафаккури мантиқии шогирдон, омӯзиши дараҷаи ҳаҷонбинии шогирдон зери таъсири осори ба бачагон бахшидашуда аз ҳадафҳои асосии таълими фанни мазкур ҳисоб меёбад. Аз ин рӯ, таълими адабиёти бачагон барои омӯзгорони ояндаи мактабҳои миёна ба мақсади амикрафти таълим ва таъмини мунтазамии пайдарҳамии ҷараёни таълим дар мактаб хеле муҳим аст. Аз ҷониби дигар, фанни мазкур барои зина ба зина дуруст ташкил кардани дарсҳо дар асоси ба инобат гирифтани хусусиятҳои синнусолии талабагон зарур ҳисобида мешавад.

Мазмуни фан	
II. ҚИСМАТИ АСОСИИ НАЗАРӢ (машғулоти маърузавӣ)	
II.I. Ба таркиби фан мавзӯҳои мазкур дохил мешавад:	
Шакли машғулоти маъруза (М)	
M1	Адабиёти бачагон ҳамчун фан ва моҳияти он

	Мафхуми «Адабиёти бачагона» ва «Адабиёти калонсолон». Масад ва вазифаҳои асосии фанни мазкур ва марҳилаҳои асосии инкишофи он. Вобаста ба синну сол тасниф намудани адабиёти бачагона. Муаммоҳои асосии ин фан ва даврабандии он. Айният ва тафовути адабиёти бачагона аз адабиёти калонсолон. Робита ва алоқаҳои адабиёти бачагон бо фанҳои дигар.
M2	Фолклор – яке аз заминаҳои асосии адабиёти бачагон Омилҳо ва заминаҳои пайдоиши адабиёти бачагонаи тоҷик. Устуворшавӣ ва ташаккули адабиёти бачагона. Нақши адибони тоҷик дар назми бачагона. Эҷодиёти шиғоҳии халқ ҳамчун манбаи адабиёти бачагонаи тоҷик. Жанрҳои асосии эҷодиёти даҳанакии халқ ва мутаносибияти он ба адабиёти бачагона. Мундариҷаи ғоявӣ, сабку услуб ва забони эҷодиёти шиғоҳии халқ. Бозиҳои бачагона ва фолклор. Муайян кардани хусусияти гуногунжанрии адабиёти бачагон ва таъсири адабиёти шиғоҳӣ ба он. Повест, ҳикоя, афсона, достон, суруд, зарбулмасал, чистон ва ғайра аз жанрҳои асосии адабиёти бачагона
M3	Адабиёти классикӣ - сарчашмаи адабиёти бачагона. Адабиёти мумтоз ва нақши он дар ташаккул ва инкишофи адабиёти бачагонаи тоҷик. Осори бачагонаи адибони мумтози тоҷик таъсири онҳо ба эҷодиёти адибони бачагонаи тоҷик. Осори Рӯдакӣ, Фирдавӣ, Кайковус, Носири Хисрав, Ганҷавӣ, Саъдӣ, Зоконӣ, Ҷомӣ, Восифӣ сарчашмаи адабиёти бачагона
M4	Адабиёти ҷаҳон – сарчашмаи адабиёти бачагона. Адабиёти бачагонаи ҷаҳон – омили муҳими ташаккул ва инкишофи адабиёти бачагонаи тоҷик. Мундариҷаи ғоявӣ ва хусусияти жанрии осори бачагонаи ҷаҳон. Раҳим Ҳошим, Абдушукур Пирмуҳаммадзода, Абдусалом Деҳотӣ, Ҳаким Карим, Ҷалол Иқромӣ, Эмонуил Муллоқандов, Ҳамид Бақозода, Ҳасан Ирфон аз тарҷумонҳои адабиёти ҷаҳон.
M5	Марҳилаи асосии ташаккули адабиёти бачагонаи тоҷик Ҷунбиши маорифпарварӣ ва масъалаи адабиёти бачагона. Таъсир ва нуфузи чараёни маорифпарварӣ – таҷаддудхоҳӣ дар ташаккули адабиёти бачагона. Хизматҳои Абдуқодир Шакурӣ, Маҳмудхоча Беҳбудӣ, Аҷзӣ, Айнӣ ва дигарон дар ташаккули адабиёти бачагонаи миллӣ. Китобҳои дарсии аҳди маорифпарварӣ ҳамчун маҷмӯаҳои осори адибони бачагона. Таҳлили намунаҳои осори бачагонаи адибони маорифпарвар ва таҷаддудхоҳи тоҷик.
M6	Вазъи адабиёти бачагонаи тоҷик дар солҳои 20-30-юми асри гузашта Марҳилаи инқори суннат ва мерос ва таъсири он дар ташаккули адабиёти бачагона. Гузоришоту мулоҳизаҳои олимони адабиётшинос ва асосҳои илмӣ-назарии адабиёти бачагонаи тоҷик. Саҳми С.Айнӣ дар ташаккул ва инкишофи адабиёти бачагонаи тоҷик. Осори бачагонаи

	С.Айнӣ ва хусусиятҳои жанриву бадеии онҳо. Нуфузи назми ахлоқӣ дар адабиёти бачагона. Вазъи адабиёти бачагонаи тоҷик дар солҳои 30-уми асри XX. Қаламрави мавзӯӣ ва мундариҷаи ғоявии осори адабиёти бачагонаи тоҷик дар ин давра. Эҷодиёти А.Лоҳутӣ, А.Дехотӣ, М.Турсунзода ва арзиши бадеию ғоявии онҳо.
M7	Мирсаид Миршакар ва мероси адабии ӯ Ҳаёт ва фаъолияти шоир. Мероси адабии Мирсаид Миршакар. Миршакар шоири бачагон. Мавқеи достони ҳамосӣ дар эҷодиёти шоир. Достони «Қишлоқи тиллоӣ» - мазмуну мундариҷа ва бурду боҳти он. Достони «Исёни хирад» ва хусусиятҳои бадеиву ғоявии он.
M8	Адабиёти бачагона дар давраи Ҷанги дуҷуми ҷаҳонӣ Ташаккули адабиёти бачагона дар давраи ҷанг. Хусусиятҳои ғоявии мазмунии осори ба бачагон бахшидашуда. Насри бачагона дар ин марҳила ва хусусиятҳои ғоявию мундариҷавии он. Саҳми Садриддин Айнӣ дар ташаккули адабиёти бачагона дар ин марҳила. Жанрҳои асосии адабиёти бачагона дар давраи ҷанг. Назм ва хусусиятҳои жанрию бадеии он. Абулқосим Лоҳутӣ ва достони «Ғалабаи Таня».
M9	Инкишофи насри бадеии бачагонаи тоҷик дар нимаи дуҷуми асри XX ва оғози асри XXI Жанри ҳикоя дар адабиёти ин аҳд ва хусусиятҳои бадеию ғоявии он. Ҳикояҳои Пӯлод Толис, Болта Ортиқов ва мазмуну мундариҷаи ғоявии онҳо. Жанрҳои повест ва инкишофи он дар давраи баъд аз ҷанг. Повестҳои «Субҳи ҷавонии мо»-и С.Улуғзода, «Тобистон»-и П.Толис, повестҳои «Таътил» ва «Полвон»-и Б.Ортиқов. Хизматҳои Адаш Истад ва нависандагони дигар дар ташаккули насри бачагонаи тоҷик.
M10	Мазмуну мундариҷаи ғоявии эҷодиёти Болта Ортиқзода Ҳикояҳои Болта Ортиқов ва мазмуну мундариҷаи ғоявии онҳо. Повести «Полвон»-и Б.Ортиқов. Мавзӯи табиат дар эҷодиёти нависанда. Хизматҳои Болта Ортиқзода дар ташаккули насри бачагонаи тоҷик.
M11	Ташаккули назми бачагонаи тоҷик дар нимаи дуҷуми асри XX ва оғози асри XXI Инъикоси воқеияти солҳои ҷанг ва баъдиҷангӣ дар назми ин аҳд. Ашъори бачагонаи давраи мазкур ва мазмуну мундариҷаи ғоявии онҳо. Таҳлили намунаҳо аз ашъори шоирони ин давра. Эҷодиёти Гулҷеҳра Сулаймонова, Убайд Раҷаб, Ғаффор Мирзо, Наримон Бақозода, Аминҷон Шукӯҳӣ ва мазмуну мундариҷаи онҳо.
M12	Адабиёти бачагонаи тоҷик ва замони истиқлолият Самтҳои тозаву асосии инкишофи адабиёти бачагона дар даҳсолаҳои охир. Мазмун ва мундариҷаи ғоявии осори Насим Раҷаб, Адаш Истад, Зебо Тоҳириён, Маҳбуба Неъматова ва дигарон. Таҳлили намунаҳо аз эҷодиёти адибони ҳамзамон.
M13	Тасвири олами рангини бачагон дар назм ва насри Маҳбуба Неъматзода

	Шеърҳои Махбуба Неъматзода ва мазмуну мундариҷаи ғоявии онҳо. Ҳаёти бачча дар эҷодиёти шоир. Хизматҳои Махбуба Неъматзода дар ташаккули назм ва насри бачагонаи тоҷикони Ўзбекистон.
III. Тавсия ва нишондодҳо оиди машғулоти амалӣ: амалӣ (А) Мавзӯҳои машғулоти амалӣ аз рӯи фанни мазкур дар қарори зайл аст:	
A1	Тарғиби илму дониш ва меҳнат дар адабиёти классикӣ.
A2	“Қобуснома”-и Унсурмаолӣ Кайковус ва “Гулистон”-и Саъдӣ–дастури ҳаётӣ.
A3	Саёҳат ба олами афсонаҳо ва ривоятҳои тоҷикӣ ва ҷаҳон
A4	Айнӣ ва Деҳотӣ адиби бачаҳо
A5	Таҳлили ашъори бачагонаи Мирсаид Миршакар.
A6	Таҳлили осори бачагонаи Аминҷон Шукӯҳӣ
A7	Убайд Рачаб ва адабиёти бачагона.
A8	Хусусиятҳои ба худ хоси назми бачагонаи Ғаффор Мирзо
A9	Олами рангини кӯдакон дар назми Гулчеҳра Сулаймона
A10	Пулод Толис ва Абдумалик Баҳорӣ адиби бачаҳо.
A11	Тасвири ҳаёти хурдтарақон дар насри Болта Ортиқзода.
A12	Назму насри адабиёти бачагонаи тоҷикзабони Ўзбекистон дар давраи истиқлол

IV. Хониши мустақилона ва корҳои мустақилона

Аз рӯи фанни “Назм ва насри адабиёти бачагона” мавзӯҳои зерин пешниҳод карда мешавад:

№	Мавзӯҳои кори мустақилона
1.	Мутолиа ва таҳлили афсонаҳои “Эрачи тилисмишкан”, “Хирс ва деҳқон” ва “Зани хирадманд”
2.	Таҳлили афсонаҳои ҷаҳон аз Бародарони Гримм ва Ханс Кристиан Андерсон (афсонаи Булбул)
3.	Таҳлили ҳикояҳо аз “Баҳористон”-и Ҷомӣ
4.	20 байт порчаҳои шеърӣ аз адабиёти классикӣ оиди меҳнат, ҳунар, дониш ва тарбияи фарзандро таҳлил ва аз ёд намудан
5.	Насим Рачаб ва ташаккули насри бадеии бачагон.
6.	Мутолиа ва таҳлили нақлу ривоятҳо оиди Лукмони Ҳаким ва Ибни Сино
7.	Мутолиа ва таҳлили “Таҳзиб ус-сибён”, повести “Одина” ва аз ёд намудани шеъри “Саҳаргоҳон” аз С.Айнӣ
8.	Шеъри “Намак дар комҳо ширинтар аз шахду шакар гардад”-и Лоҳутиро аз ёд ва таҳлил намоед.
9.	Қиссаҳои “Об аз кучо меояд”, “Асаду Самад”, “Боғи шакарханд”-и А.Шукӯҳиро мутолиа ва таҳлил намоед.
10.	Хусусияти бадеиву эстетикӣ ва аҳамияти тарбиявии ашъори бачагонаи

	Убайд Рачаб.
11.	Мутолиа ва таҳлил намудани достони “Қишлоқи тиллоӣ”-и М.Миршакар
12.	Мутолиа ва таҳлил намудани қиссаи “Тобистон”-и Пулод Толис
13.	Мутолиа ва таҳлил намудани қиссаи “Достони Самарқанд”-и Болта Ортиқзода
14.	Мутолиа ва таҳлил намудани осори бачагонаи Бахтиёр Чумъа
15.	Вазъи нашри ашъори бачагона дар солҳои охир дар Ўзбекистон.

Мавзӯҳои таълими мустақилона аз рӯи фанни “Назм ва насри адабиёти бачагон” барои кушода додани мазмуну мӯҳтавои фан интихоб гардида, ба ташаккул додани дониши назарӣ ва амалии донишҷӯён равона карда шудааст. Аз ин рӯ донишҷӯ дар натиҷаи азхудкунии мавзӯҳои таълими мустақилона **доир ба** адабиёти бачагонаи тоҷик ва вакилони барҷастаи он, марҳилаҳои асосии инкишофи ин адабиёт, равияҳои асосии адабиёти бачагонаи тоҷик, осори вакилони адабиёти бачагонаи тоҷик маълумоти назарӣ пайдо мекунад.

Дар асоси аз худ намудани мавзӯҳои мазкур донишҷӯён доир ба воситаи тарбия будани адабиёти бадеӣ, омили асосии адабиёти бачагонаи тоҷик, фолклор, адабиёти мумтоз ва адабиёти бачагонаи ҷаҳон заминаи инкишофи адабиёти бачагонаи тоҷик, вобаста будани тамоми ҷиҳатҳои он бо мундариҷаю шакли адабиёти бачагона, таҳлили асарҳои адибони бачагонаи номӣ, С.Айнӣ, С.Лоҳутӣ, С.Дехотӣ, М.Миршакар, Ғ.Мирзо, Ғ.Сулаймонӣ, А.Шукӯҳӣ ва баррасӣ намудани онҳо аз рӯи мазмун ва мундариҷаи ғоявӣ, хусусиятҳои бадеию сужавии асарҳои бачагона маълумоти назарӣ пайдо мекунад.

3.	V. Натиҷаҳои омӯзонидани фан (компетентсияҳои ташаккулёбанда) Донишҷӯ дар натиҷаи азхудкунии фан: доир ба марҳилаҳои асосии инкишофи адабиёти бачагона, омилҳои асосии ташаккули адабиёти бачагона, таъсир ва нуфузи ҷараёни маорифпарварӣ - таҷаддудхоҳӣ ба адабиёти бачагона, давраҳои асосии ташаккули назм ва насри адабиёти хурдсолонро <i>донад ва ба тасаввурот соҳиб шавад</i>: Дар асоси таълими фанни мазкур донишҷӯ оиди матнҳои адабиро таҳлил кардан, маводи адабиро ҷамъ кардан, осори бачагонро аз осори адабии калонсолон фарқ кардан <i>ба малака ва маҳорат соҳиб</i> бошад • Мутобиқ гардонидани матн ба синну соли хонандагон, навиштан ва эҷод кардани порчаҳои назмӣ ва насрӣ барои бачагон <i>ба таҷриба</i> соҳиб гардад.
4.	VI. Методҳо ва технологияҳои таълим: • маърузаҳо • кейс-стадиҳои интерфаъл;

	• семинар (мантиқан фикр кардан, саволу ҷавоби тезкор); • машғулотӣ амалӣ; • бо гурӯҳҳо кор кардан; • тақдирот намудан; • лоихаҳои индивидуалӣ; • ассисментҳо; • лоихаҳо барои ҳимоя кардан ва бо ҷамоа кор кардан.
5.	VII. Талабот барои гирифтани кредитҳо: Пурра аз худ намудани мафҳумҳои назарӣ ва амалии фан, дуруст баррасӣ намудани натиҷаҳои таҳлил, иҷро намудани супориш ва вазифаҳо дар шаклҳои назорати марравӣ, таълими мустақилона ва мушоҳидаҳои мустақилона доир ба ҷараёни омӯзиш, аз рӯи назорати ниҳой супоридани кори хатӣ.

6. АДАБИЁТҲОИ АСОСӢ:

1. Саидов С. Адабиёти бачагона. – Душанбе, 2019.
2. Ҳамроев Ҷ. Таърихи адабиёти навини тоҷик. Тошканд: Тамаддун, 2015
3. Азимов Ю.Тухсанов Қ. Адабиёти бачагона. – Бухоро: “Фан ва таълим”, 2022

АДАБИЁТИ ИЛОВАӢӢ:

1. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 29 б.
2. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 47 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажегимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қураамиз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 485 б.
4. Амонов Р. Адабиёт ва бачагон. – Душанбе: Ирфон, 1981
4. Шерназаров А. Фолклори тоҷик. Самарқанд: СамДУ, 2020
5. Бобокалонова Ҷ. Материалҳо оид ба адабиёти бачагонаи тоҷик. – Душанбе, 1975.
6. Бобокалонова Ҷ. Таърихи адабиёти атфол.-Душанбе: Маориф ва фарҳанг, 2006
5. Гулчеҳра С. Айёми гули лола.-Душанбе: Маориф, 1982.
6. Гулчеҳра С. Шаддаи марҷон.- Душанбе: Маориф, 1976.
7. Гулчеҳра С.Баҳори лолазор омад.-Душанбе:Ирфон, 1963.
8. Миршакар М. Чистонҳои Бобосалом. -Сталино- бод: Нашрдавлтоҷ,1951.
9. Сӯфиев А. Чистонҳои халқии тоҷикӣ. - Душанбе: Дониш,1972.
- 10.Суфиев А. Ҳазору як чистон.- Душанбе:Маориф, 1994.
- 11.Дехотӣ А. «Куллийет», ҷ.5 Мақолаҳо. Душанбе 1966.

12. Таърихи адабиёти муосири тоҷик, ҷ.6 нашриёти «Дониш» Душанбе.- 1982 с. 5-17.
13. Тазкираи адабиёти бачагона. Душанбе, «Маориф», ҷ.1. 1982.
14. Тазкираи адабиёти бачагона. Душанбе, «Маориф», ҷ.2. 1989.
15. Тазкираи адабиёти бачагона. Душанбе, «Маориф», ҷ.3, 1982.
16. Тазкираи адабиёти бачагона. Душанбе, «Маориф», ҷ.4, 1982.
17. Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик, ҷ.1. – Душанбе: Сарредаксияи илмӣи энциклопедияи тоҷик, 1988. – 545с.
18. Энциклопедияи адабиёт ва санъати тоҷик, ҷ.2. – Душанбе: Сарредаксияи илмӣи энциклопедияи тоҷик, 1989. – 560с.
19. Э.А.С.Т. ҷилди 3. С.И.Э.М.Т. Душанбе. 2003
20. www.ZiyoNet.uz

7.	Дастури фан 24 августи соли 2024 таҳти баённомаи рақами 1 дар шӯрои таълимӣ-услубии Донишгоҳи давлатии Самарқанд ба номи Ш.Рашидов маъқул карда шудааст.
8.	Масъулон ба фан/модул: А.А.Шерназаров – доктори фалсафа (PhD), дотсенти кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқи хориҷии ДДС ба номи Ш.Рашидов
9.	Муқарризон: Х.Мирзоев - доктори фалсафа (PhD), дотсенти кафедраи филологияи тоҷик ва забонҳои шарқи хориҷии ДДС ба номи Ш.Рашидов Н.Қаюмов - доктори фалсафа оид ба фанҳои филология (PhD) дотсенти Донишгоҳи педагогии Ёзбекистон ва Финландия (tel:(91) 314 46 18)

Гуруҳи корӣ барои таҳияи танзими барномаҳои таълимӣ ва супоришоти корҳои мустақил дар асоси фармони Маъмурияти Донишгоҳ аз санаи 16 августи соли 2024 қарори № 89-11:

Раис:

проф. А.Носиров

Мудир кафедра:

дотс. С.Хучакулов

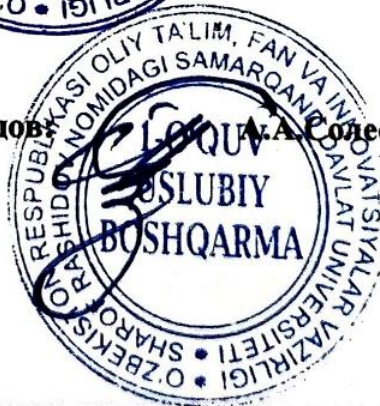
Декани факултет:

проф. Ж.Элтазаров

Проректори 1-уми корҳои

таълимии ДДС ба номи Ш.Рашидов:

А.А.Солеев

Ш.Рашидов номидаги Самарқанд Давлат университети тожик
филологияси ва хорижий шарқ тиллари кафедраси доценти
А.Шерназаровнинг «Болалар адабиёти поэзияси ва прозаси» фанидан
тузилган намунавий таълим дастурига

ТАҚРИЗ

Ўқув дастури асосий мутахассислиги тожик тили ва адабиёти
ўқитувчиси бўлган олий ўқув юрти талабалари учун мўлжалланган дастур
уч қисмдан иборат: кириш, асосий қисм, дарслик ва ўқув қўлланмалар
рўйхати.

Кириш қисмида фаннинг олдида қўйилган мақсад ва вазифалар, болалар
адабиёти фанининг адабиётшунослик илмлари ҳайъатида тутган ўрни бошқа
илмлари билан мавжуд алоқалари аниқ кўрсатиб берилган.

Асосий қисмда ўқув материаллари мазмуни ҳақида гап кетади. Унда
болалар адабиётининг шаклланиш босқичлари, тараккиёт йўллари, болалар
адабиёти тушунчачининг мазмун ва моҳияти, бадиий асарлар ва уларнинг
болалар тарбиясидаги ўрни, болалар адабиётининг мавзуси ва ғояси,
образлик ва бадиий образ, сюжет ва композиция, адабий турлар ва жанрлари,
услуби сингари масалалар таълими кўзда тутилган. Шунингдек, ўқув
дастурида болалар адабиёти назарияси ва амалиясининг истиқлол мафқураси
билан мавжуд алоқалари масалаларига ҳам алоҳида эътибор
берилган. Бугунги кун болалар адабиёти ғоявий йўналиш, бадиий ижод
масалалари ва истиқлол мафқураси, миллий истиқлол ва бадиий ижод
жараёнлари асосий масалаларидан ҳисобланади.

Дастурда асосий эътибор болалар адабиёти фанини талабалар
томонидан ўқув ўрганилишига қаратилган бўлиб, уларнинг адабий-назарий
масалалар моҳиятини чуқур англашига ёрдам беради. Ана шу мулоҳазалар
асосида муаллиф А.Шерназаров томонидан тузилган «Болалар адабиёти
поэзияси ва прозаси» ўқув дастурибарча замонавий талабларга жавоб беради.

Н.Н.Қаюмов, Ўзбекистон-Финландия
педагогика институтини катта
ўқитувчиси, филология фанлари
бўйича фалсафа доктори (PhD)

Ў.Ҳ.Ҳасанов
NING IMZOSINI
TASDIQLAYMAN
O'ZBEKISTON - FINLANDIYA
PEDAGOGIKA INSTITUTI
XODIMLAR BO'LIMI BOSHIG'I

[Handwritten signature]

**Ш.Рашидов номидаги Самарқанд давлат университети тожик
филологияси ва хорижий шарқ тиллари кафедраси доценти
А.Шерназаровнинг «Болалар адабиёти поэзияси ва прозаси» фанидан
тузилган фан дастурига
ТАҚРИЗ**

Ушбу тақдим этилаётган фан дастури бакалавриатура таълим йўналиши талабалари учун мўлжалланган бўлиб, Давлат таълим стандартларига мос ва Ўзбекистон Республикаси Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлиги меъёри хужжатларига асосланган ҳолда нашрга тайёрланган. Ўқув дастури асосий мутахассислиги тожик тили ва адабиёти ўқитувчиси бўлган олий ўқув юрти талабалари учун мўлжалланган силлабус уч қисмдан иборат: кириш, асосий қисм, дарслик ва ўқув қўлланмалар рўйхати.

Кириш қисмида фаннинг олдида қўйилган мақсад ва вазифалар, болалар адабиёти фанининг адабиётшунослик илмлари ҳайъатида тутган ўрни бошқа илмлари билан мавжуд алоқалари аниқ кўрсатиб берилган.

Асосий қисмда ўқув материаллари мазмуни ҳақида гап кетади. Унда болалар адабиётининг шаклланиш босқичлари, тараққиёт йўллари, болалар адабиёти тушунчачининг мазмун ва моҳияти, бадиий асарлар ва уларнинг болалар тарбиясидаги ўрни, болалар адабиётининг мавзуси ва ғояси, образлик ва бадиий образ, сюжет ва композиция, адабий турлар ва жанрлари, услуби сингари масалалар таълими кўзда тутилган. Шунингдек, ўқув дастурида болалар адабиёти назарияси ва амалиясининг истиқлол мафкураси билан мавжуд алоқалари масалаларига ҳам алоҳида эътибор берилган. Бугунги кун болалар адабиёти ғоявий йўналиш, бадиий ижод масалалари ва истиқлол мафкураси, миллий истиқлол ва бадиий ижод жараёнлари асосий масалаларидан ҳисобланади.

Бундай тартибда ўқув материалларини, тақдим этиш болалар адабиёти фанини талабалар томонидан ўқув ўрганилишига қаратилган бўлиб, уларнинг адабий-назарий масалалар моҳиятини чуқур англашига ёрдам беради. Ана шу мулоҳазалар асосида муаллиф А.Шерназаров томонидан ёзилган «Болалар адабиёти» ўқув дастури барча замонавий талабларга жавоб беради ва уни амалга жорий этиш мумкин.

**Х.Мирзоев, Ш.Рашидов номидаги
СамДУ тожик филологияси ва
хорижий шарқ тиллари кафедраси
ўқитувчиси, PhD**